

XMIK2. Cvičení 5. Náklady, příjmy a zisk firmy

Klíčová slova:

- Účetní a ekonomické náklady
- Explicitní a implicitní náklady
- Fixní, variabilní a celkové náklady
- Průměrné a mezní náklady
- Transakční náklady
- Utopené náklady
- Celkové, průměrné a mezní příjmy
- Účetní a ekonomický zisk

Úkoly a příklady:

1. Můžete určit, zda jsou AVC rostoucí nebo klesající, jestliže víte, že:

- a) MC výroby jsou rostoucí,
- b) MC výroby jsou vyšší než AVC?

a. MC mohou být rostoucí jak v případě rostoucích, tak klesajících AVC. Jestliže jsou MC nižší/vyšší než AVC, potom každá dodatečná jednotka přidává méně/více k celkovým nákladům, než v průměru dodávaly k celkovým nákladům všechny předchozí jednotky. Proto potřebujeme vědět, zda jsou MC nižší nebo vyšší než AC.

b. Jestliže AVC rostou/klesají, potom poslední vyrobená jednotka přidává více/méně k celkovým nákladům, než v průměru všechny předchozí jednotky. MC jsou proto nad/pod AVC. Jestliže jsou MC nad AVC. AVC jsou také rostoucí.

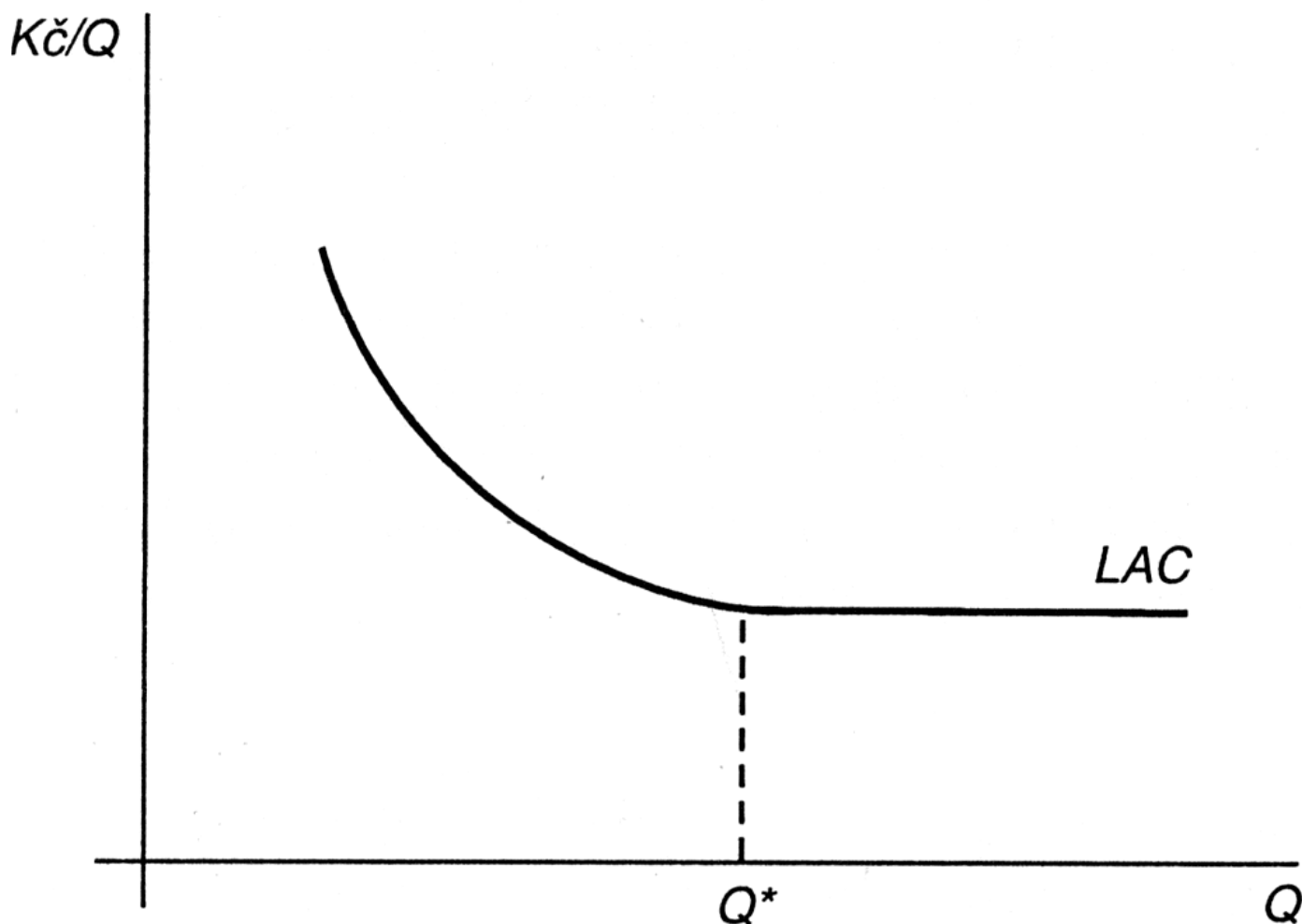
2. Jaký je tvar křivky AC v případě, že se do určité výše výstupu prosazují rostoucí výnosy a při vyšším rozsahu výroby konstantní výnosy z rozsahu? Vysvětlete

- a) verbálně
- b) graficky.

a) Při rostoucích výnosech z rozsahu jsou dlouhodobé AC klesající, tzn. křivka LAC má zápornou směrnici. Při konstantních výnosech z rozsahu jsou dlouhodobé průměrné náklady konstantní – křivka LAX je konstantní. Nejprve rostoucí a posléze konstantní výnosy z rozsahu znázorňuje nejprve klesající a od určitého Q vodorovná křivka AC.

b)

Grat b-5

3. Uvedené položky patří k rozhodujícím pro měsíční hospodaření firmy:

- mzdy zaměstnanců 500 000 Kč
- opotřebení zařízení 300 000 Kč
- úrokové platby 140 000 Kč
- výdaje na jiné vstupy 340 000 Kč
- implicitní mzda podnikatele 120 000 Kč
- ušlé nájemné ze strojního vybavení 120 000 Kč
- ušlý úrok z úspor použitých podnikatelem na nákup materiálu 40 000 Kč
- celkové příjmy z prodeje produkce 1 900 000 Kč.

Vypočtete:

- a) účetní náklady
- b) alternativní náklady
- c) celkové ekonomické náklady
- d) účetní zisk
- e) ekonomický zisk

a)	účetné náklady	1280000		d)	620000	620000
b)	alternativne náklady	280000		e)	340000	340000
c)	celkové ekonomické náklady	1560000				
d)	účetný zisk	620000				
e)	ekonomický zisk	340000	340000	340000		
TR	1900000					

4. Když kamarádka pracovala jako prodavačka textilu, vydělávala 230 000 korun ročně. To se jí však zdálo málo, a proto se rozhodla, že se osamostatní. Do svého butiku vložila 200 000 korun, které měla dosud uložené při 6 % roční úrokové míře. Po prvním roce podnikání činil příjem její firmy 845 000 korun a její účetní náklady dosáhly 568 000 korun.

- a) Vypočtete výši účetního zisku za 1 rok podnikání.
b) Vypočtete výši ekonomického zisku.
c) Vyplatilo se jí osamostatnit nebo nikoli? Svě tvrzení zdůvodněte.

i=	12000		
w=	230000		
účetní náklady	568000		
alternativní ná	242000		
celkové náklac	810000		
tržby	845000		
a)			
účetný zisk	277000		
b)			
ekonomický zisk	35000	35000	35000
alternativne ná	242000		

5. Uvažujme soukromého obuvníka, jehož účetní zisk dosáhl výše 250 000 Kč za rok. Kdyby byl zaměstnán u konkurenční firmy, vydělal by 150 000 Kč ročně, a ještě by za 120 000 Kč ročně mohl pronajmout svoji dílnu. Jak velkého dosáhl obuvník ekonomického zisku?

účetný zisk	250000		r=	120000		ekonomický zisk
			w=	150000		
			alternativr	270000		-20000

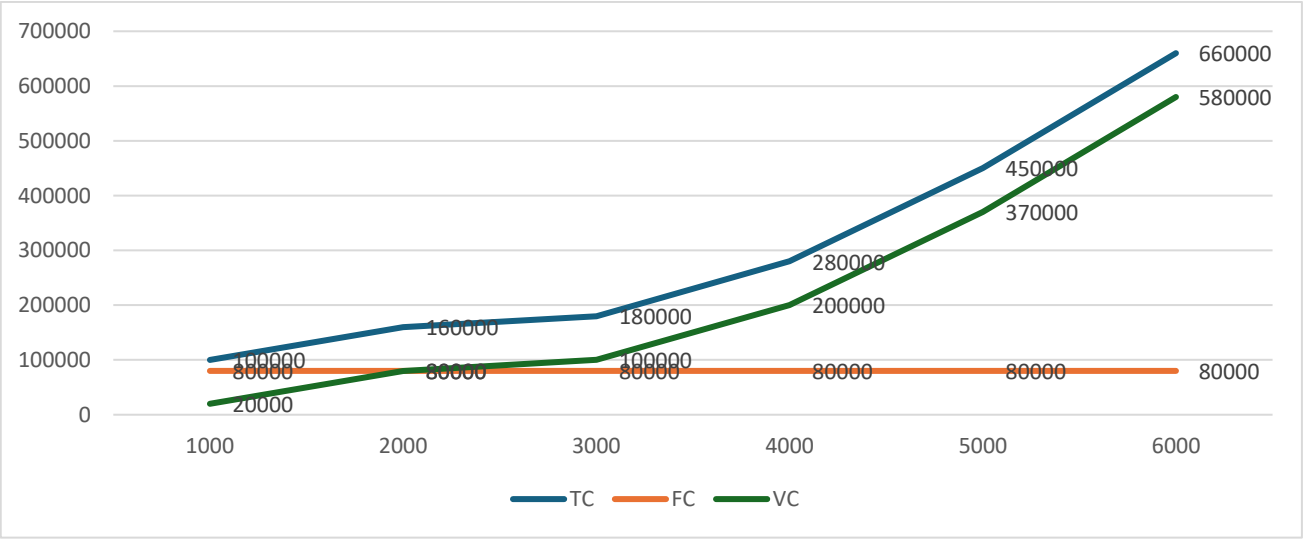
6. Při produkci 2500 jednotek zboží jsou fixní náklady 50 000 Kč a celkové náklady 550 000 Kč. Vypočtete velikost průměrných variabilních nákladů.

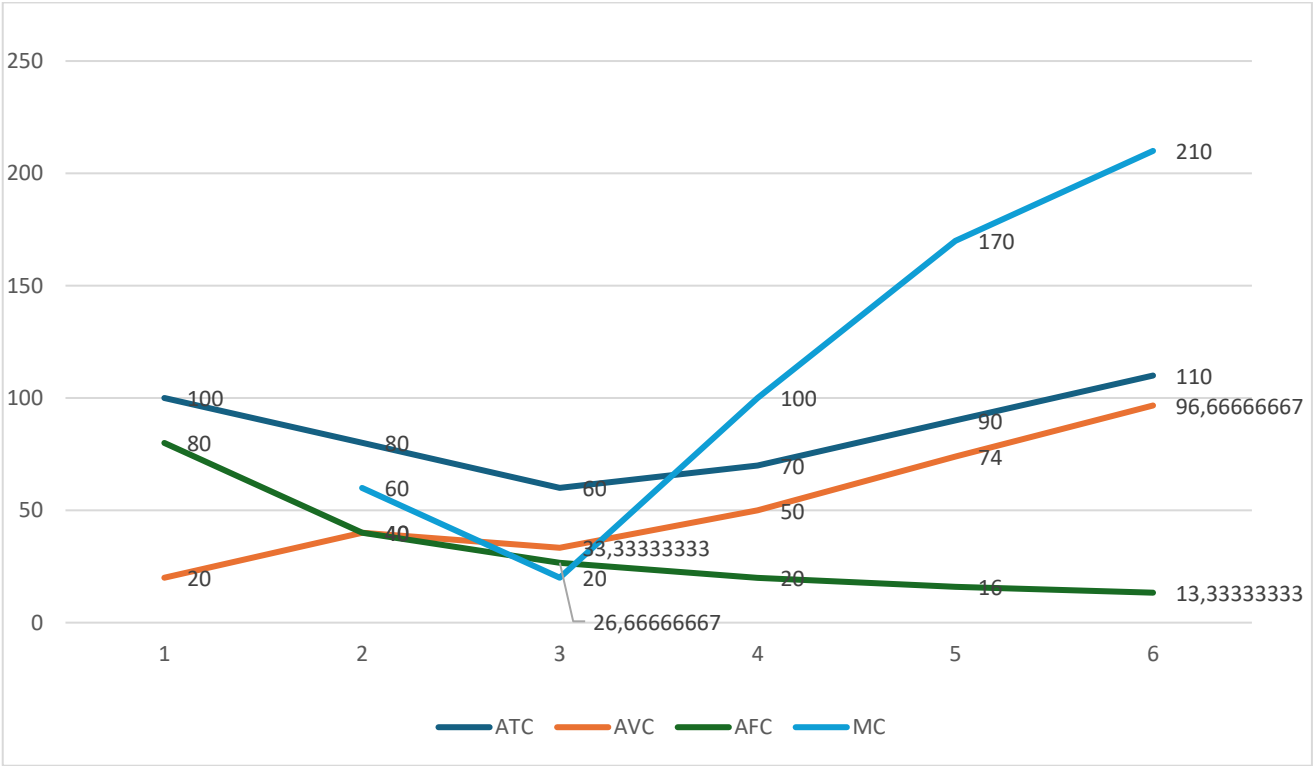
TC=FC + VC		TC=FC+VC
VC = 550000-50000		ATC
VC	500000	220
AVC	200	

7. Dopočítejte následující tabulku za předpokladu, že průměrné fixní náklady při výrobě 4000 ks produkce jsou 20 Kč/ks:

Produkované množství Q	1000 ks	2000ks	3000 ks	4000 ks	5000 ks	6000 ks
Celkové náklady TC	100 000	160 000	180 000	280 000	450 000	660 000
Průměrné celkové náklady ATC						
Průměrné variabilní náklady AVC						
Průměrné fixní náklady AFC						
Mezní náklady MC						

Q	1000	2000	3000	4000	5000	6000
TC	100000	160000	180000	280000	450000	660000
ATC	100	80	60	70	90	110
AVC	20	40	33,33333	50	74	96,66667
AFC	80	40	26,66667	20	16	13,33333
MC		60	20	100	170	210
FC	80000	80000	80000	80000	80000	80000
AFC	80	40	26,66667	20	16	13,33333
VC	20000	80000	100000	200000	370000	580000
AVC	20	40	33,33333	50	74	96,66667
		FC	80000			

8. Znáte krátkodobou nákladovou funkci malého strojírenského závodu:
 $TC = 3000 + 30 \cdot Q - 12 \cdot Q^2 + 2 \cdot Q^3$

Vypočtete:

- a) fixní náklady pro 1000 jednotek výstupu
- b) fixní náklady pro 2000 jednotek výstupu
- c) průměrné fixní náklady pro 1000 jednotek výstupu
- d) průměrné fixní náklady pro 2000 jednotek výstupu
- e) mezní náklady při výrobě 3. jednotky výstupu
- f) variabilní náklady pro 10 jednotek výstupu

		a)	b)		
	TC	FC	FC		
a)	1988033000	3000	3000		
		c)	d)		
		3	1,5		
		e)	3036 (3 jednotky)		
			3028 (2 jednotky)		
	1-	rozdiel	8		
	2-	der	12		
		f)			
			1100		

9. Tabulka zachycuje situaci firmy maximalizující zisk. Doplňte do tabulky chybějící hodnoty. Určete objem produkce, při níž bude firma v rovnováze.

Objem produkce Q (ks)	Cena za jednotku produkce P (Kč/ks)	Průměrný příjem AR (Kč/ks)	Mezní příjem MR (Kč/ks)	Celkový příjem TR (Kč)	Celkové náklady TC (Kč)	Mezní náklady MC (Kč/ks)	Celkový zisk Tπ (Kč)
0	155				10		
1	140				65		
2	122				95		
3	104				118		
4	87				154		
5	70				197		
6	55				252		

		6 7		Q	P	AR	MR	TR	TC	MC	Tzisk
				0	155			0	10		-10
				1	140	140	140	140	65	55	75
ZMĚNA TR/ZMĚNA Q				2	122	122	104	244	95	30	149
ZMĚNA TC/ZMĚNA Q				3	104	104	68	312	118	23	194
				4	87	87	36	348	154	36	194
				5	70	70	2	350	197	43	153
				6	55	55	-20	330	252	55	78
				Q	P	AR	MR		Q	MR	MC
				1	140	140	140		1	140	55
				2	122	122	104		2	104	30
				3	104	104	68		3	68	23
				4	87	87	36		4	36	36
				5	70	70	2		5	2	43
				6	55	55	-20		6	-20	55

